

ПРАКТИЧНА ЛЕКЦИЈА

Konjunktiv I dhe ligjërata e zhdrejtë - Konjunktiv I und indirekte Rede

Kategorija na lekcijata: Mësime të gjuhës gjermane

Do të mësoni Konjunktiv I që përdoret në ligjëratën e zhdrejtë të gjuhës së shkruar, format *sei*, *habe* dhe *werde*, si dhe rregullin e zëvendësimit me Konjunktiv II.

Konjunktiv I dhe ligjërata e zhdrejtë - Konjunktiv I und indirekte Rede

Përmbledhje e mësimit

Konjunktiv I është mënyra e ligjëratës së zhdrejtë në gjuhën e shkruar, sidomos në gazetari dhe në tekste zyrtare. Ajo tregon se folësi *përcjell fjalët e dikujt tjetër* pa u shprehur nëse i beson apo jo. Kjo është një nuancë që shqipja nuk e ka fare.

Çfarë do të mësoni?

- Formimin e Konjunktiv I.
- Format më të përdorura: *sei*, *habe*, *werde*.
- Rregullin e zëvendësimit me Konjunktiv II.
- Ndryshimet e vetave dhe të rrethanorëve.

Formimi

Konjunktiv I formohet nga **rrënja e paskajores** plus mbaresat *-e*, *-est*, *-e*, *-en*, *-et*, *-en*.

Veta	sein	haben	werden	kommen
ich	sei	habe	werde	komme
du	seist	habest	werdest	kommest
er / sie / es	sei	habe	werde	komme
wir	seien	haben	werden	kommen
ihr	seiet	habet	werdet	kommet
sie / Sie	seien	haben	werden	kommen

Folja *sein* është e parregullt: veta e parë dhe e tretë njëjës janë **sei**, pa mbaresë.

Rregulli i zëvendësimit

Kur forma e Konjunktiv I **përputhet** me atë të dëftores, ajo nuk e kryen më funksionin e vet. Në këtë rast përdoret **Konjunktiv II**:

Veta	Dëftore	Konjunktiv I	Përdoret
er kommt	kommt	komme	Konjunktiv I ✓
sie kommen	kommen	kommen (e njëjtë)	kämen (Konjunktiv II)
ich habe	habe	habe (e njëjtë)	hätte (Konjunktiv II)

Prandaj në praktikë **veta e tretë njëjës** është forma që haset më shpesh, sepse aty dallimi ruhet gjithmonë.

Nga ligjërata e drejtë te ajo e zhdrejtë

E drejtë	E zhdrejtë
Er sagt: «Ich bin müde.»	Er sagt, er sei müde.
Sie sagt: «Ich habe keine Zeit.»	Sie sagt, sie habe keine Zeit.
Er sagt: «Ich komme morgen.»	Er sagt, er komme am nächsten Tag.
Sie sagt: «Ich werde kommen.»	Sie sagt, sie werde kommen.

Vini re: pas **sagt** nuk përdoret detyrimisht **dass**. Nëse përdoret, folja shkon në fund: **Er sagt, dass er müde sei.**

E shkuara në ligjëratë të zhdrejtë

Të tria kohët e shkuara bëhen një e vetme: **Konjunktiv I i haben/sein + Partizip II.**

- «Ich war krank.» → Er sagt, er **sei** krank **gewesen**.
- «Ich habe gearbeitet.» → Er sagt, er **habe** gearbeitet.

Ndryshimet e tjera

E drejtë	E zhdrejtë
ich, mein	er/sie, sein/ihr
heute	an jenem Tag
morgen	am nächsten Tag
hier	dort

Shembuj me përkthim

Gjermanisht: Der Minister sagte, die Lage sei ernst.

Shqip: Ministri tha se gjendja ishte e rëndë.

Gjermanisht: Die Zeitung berichtet, der Zug habe Verspätung gehabt.

Shqip: Gazeta raporton se treni kishte pasur vonesë.

Ku e hasni

Konjunktiv I është tipar i **gjuhës së shkruar**: lajme, raporte, procesverbale, tekste akademike. Në bisedë përdoret thjesht dëftorja me *dass*: *Er sagt, dass er müde ist*. Kjo është krejt e pranueshme në gjuhën e folur.

Gabime të zakonshme të folësve të shqipes

Gabimi	E saktë	Shpjegimi
<i>Er sagt, er ist müde</i> në tekst gazete	er sei müde	gjuha e shkruar kërkon Konjunktiv I
<i>Sie sagen, sie kommen.</i>	..., sie kämen.	forma përputhet, kalohet te Konjunktiv II
<i>Er sagt, er sei gewesen krank.</i>	... sei krank gewesen.	pjesorja në fund
<i>Er sagt, dass er sei müde.</i>	..., dass er müde sei.	me <i>dass</i> folja shkon në fund

Krahasimi me gjuhën shqipe

Shqipja nuk ka një mënyrë të veçantë për ligjëratën e zhdrejtë: përdor thjesht *se* ose *që* dhe e përshtat kohën. Prandaj Konjunktiv I nuk ka ekuivalent të drejtpërdrejtë. Për ta përcjellë të njëjtën nuancë, shqipja mund të shtojë shprehje si *sipas tij* ose *siç thotë ai*.

Përmbledhje e shkurtër

- Rrënja e paskajores + *-e, -est, -e, -en, -et, -en*.
- *sei, habe, werde* janë format kryesore.
- Nëse përputhet me dëftoren → Konjunktiv II.
- E shkuara: *sei/habe* + Partizip II.

Këshilla praktike për ushtrime

1. Merrni një lajm dhe rishkruajeni si ligjëratë të zhdrejtë.
2. Përqendrohuni te veta e tretë njëjës; aty përdoret në 90 për qind të rasteve.
3. Krahasoni versionin e folur me atë të shkruar të së njëjtës fjali.